

BORÐTENNISDEILD BH

UMHVERFISSTEFNA OG AÐGERÐAÁÆTUN 2019-2025

Október 2019

BORÐTENNISDEILD BH

UMHVERFISSTEFNA OG AÐGERÐAÁÆTLUN

Borðtennisdeild BH – Umhverfisstefna og aðgerðaáætlun.

©Jóhannes Bjarki Urbancic Tómasson 2019

Ljósmyndir: Jóhannes Bjarki Urbancic Tómasson

Mynd á forsíðu: Blálilja (*Mertensia maritima*) sem vex í fjörum Hafnarfjarðar.

©Merki Borðtennisdeildar BH: Gunnar Omar Lillie Magnússon

Hönnun og umbrot: Jóhannes Bjarki Urbancic Tómasson

Prófarkalestur: Tómas Ingi Shelton

Letur í meginmáli: Calibri, 14p.

Útgefandi: Borðtennisdeild BH, Álfafelli, Strandgötu 53, Hafnarfirði

Öll réttindi áskilin

Öllum er frjálst að dreifa þessari skýrslu án endurgjalds, afrita hana í heild eða að hluta til, svo sem með ljósmyndun, prentun, hljóðritun eða á annan sambærilegan hátt, án skriflegs leyfis höfundar eða útgefanda svo lengi sem uppruna er getið og efnið notað í fræðilegum tilgangi, til kennslu eða við smíði aðgerða gegn loftslagsbreytingum.

Gefið út í Hafnarfirði – bænum í hrauninu.

Inngangur

Loftslagsmál eru umfangsmesta verkefni samtímans og mikið liggur á að samfélag okkar bregðist við loftslagsvánni sem allra fyrst á sem skilvirkastan hátt. Í baráttunni gegn loftslagsbreytingum eru óteljandi vígvellir. Þrátt fyrir að menn hafi um tveggja alda skilning á loftslagsmálum hefur lítið verið um aðgerðir til að sporna við þeim þangað til á síðustu árum og áratugum (Halldór Björnsson o.fl., 2018). Fyrirtæki og félagasamtök setja sér nú í óðaönn umhverfisstefnur og umhverfisvottanir eru komnar á drjúgan hluta vörupakkninga í hillum verslana. Í íþróttahéminum hefur nokkuð vantað upp á þátttöku í baráttunni gegn loftslagsmálum, og kemur það nokkuð á óvart. Kennsluhlutverk íþróttafélaganna felst ekki aðeins í því að kenna börnum að iðka íþróttir heldur er það engu síður að búa til fyrirmyndir utan vallar. Í BH eru þjálfararnir okkar fyrirmyndir.

Við samningu þessarar umhverfisstefnu var litið til umhverfisstefnu annarra íþróttafélaga og íþróttasamtaka. Því miður er þar oftast en ekki gripið í tómt. Íþrótt- og ólympíusamband Íslands (ÍSí) hefur sett sér hvað ítarlegustu umhverfisstefnuna þar sem er meðal annars fjallað um umhverfissjónarmið við byggingu íþróttamannvirkja, staðsetningu viðburða, vistvæn innkaup og endurvinnslu úrgangs. Þó tiltekur hún fá dæmi eða aðgerðir sem auðvelt er fyrir íþróttafélög að innleiða. Af þeim atriðum sem nefnd eru í umhverfisstefnu ÍSí og eru á valdi Borðtennisdeildar BH að framkvæma hafa öll verið tekin inn í þessa umhverfisstefnu.

Þegar litið er til okkar nágrannafélaga eru engin af smærri íþróttafélögum í Hafnarfirði búin að marka sér stefnu í umhverfismálum. Haukar eru með umhverfisstefnu þar sem kveðið er á um að jarðgera skuli lífrænan úrgang, hvetja iðkendur og þjálfara til að ganga eða hjóla á æfingar, takmarka notkun pappírs, flokka endurnýtanlegar umbúðir, tryggja lengri endingu muna og sameinast í bíla þegar keyra þarf langar leiðir. Fleiri atriði eru svo tínd til sem tengjast umhverfismálum mislítið. Af þeim atriðum sem snerta umhverfismál í umhverfisstefnu Hauka hafa öll verið tekin inn í umhverfisstefnu Borðtennisdeildar BH, ýmist óbreytt, eða, það sem algengara er, í nokkuð róttækara formi. Það kom höfundu virkilega á óvart að sjá að Fimleikafélag Hafnarfjarðar (FH) hefur ekki sett sér neina opinbera stefnu í umhverfismálum og ekki er að finna á heimasíðu þess eða í útgefnum gögnum orð eins og „umhverfisstefna“, „umhverfismál“, „vistspor“ eða „kolefnisfótspor.“ Hins vegar er í nýjustu ársskýrslu FH tvisvar fjallað um „skattspor“ félagsins, það er hvað félagið greiðir mikinn skatt til ríkis og sveitafélaga. Það er von okkar að stærri félög axli ábyrgð í samræmi við bolmagn sitt í loftslagsmálum. Til þess að umhverfisstefna jafnlíttillar deildar og Borðtennisdeildar BH geti haft veruleg áhrif í loftslagsmálum höfum við því skeytt við einu markmiði undir lok skýrslunnar. Markmiðið er að hvetja önnur félög, sérstaklega stærri íþróttafélög í nágrenninu, til að líta í auknum mæli á umhverfismál sem samfélagslega skyldu í grunnrekstri félaganna.

Í aðgerðaáætlun stjórnvalda er gerð grein fyrir því að til þess að ná settum markmiðum Parísarsamkomulagsins nægja ekki aðgerðir opinberra aðila eingöngu heldur er nauðsynlegt fyrir almenning, fyrirtæki og félagasamtök að leggja sitt af mörkum til baráttunnar (Umhverfis- og auðlindaráðuneytið, 2018). Það skiptir máli að draga sem mest úr losun mengandi gróðurhúsalofttegunda, að stuðla að aukinni bindingu kolefnis í náttúruleg vistkerfi, minnka losun á visteitrandi efnum og að endurvinnna þau hráefni sem til eru eftir fremsta megni. Þrátt fyrir að viðamikil verk sé fyrir höndum geta allir lagt hönd á plóg. Borðtennisdeild BH hefur nýlega skipað sér umhverfisnefnd til að miðla umbótum í rekstri deildarinnar til stjórnar. Nefndin er sem stendur skipuð Tómasi Inga Shelton, yfirþjálfara deildarinnar, og Vigdís Freyju Helmutsdóttir, vistfræðingi. Í þessari skýrslu sem samin var að frumkvæði umhverfisnefndar Borðtennisdeildar BH verður stuttlega gerð grein fyrir framlögum Borðtennisdeildar BH til baráttunnar gegn loftslagsbreytingum með yfirlýstum

markmiðum og aðgerðaáætlun sem sundurliðar hvernig má ná þeim markmiðum sem sett eru fram. Enn fremur er gerð grein fyrir því hvernig meta skuli árangurinn af þeim aðgerðum sem ráðist er í þar sem við á.

Við lesturinn skal hafa í huga að hér er aðeins um fyrstu umhverfisstefnu Borðtennisdeildar BH að ræða og því væntanlega margt sem má betur fara og ýmis skref eru hér ótekin. Líta má á þessar aðgerðir sem fyrsta litla fótsporið af, vonandi, mörgum grænum skrefum BH.

Fyrir hönd Umhverfisnefndar,

per. per. Jóhannes Bjarki Urbancic Tómasson,
Skýrsluhöfundur.

Markmið og aðgerðir

Í þessum hluta verður fjallað um sértækar aðgerðir í loftslagsmálum. Þeim er gefinn stuttur bakgrunnur þar sem viðfangsefnið er útskýrt, því næst eru þær aðgerðir sem gripið er til lagðar fram og að lokum er greint frá hvernig árangur af aðgerðunum verður metinn þar sem það á við.

Endurvinnsla á borðtenniskúlum

Brotnar borðtenniskúlur eru að öllum líkindum stærsti hluti þess úrgangs sem fellur til við dagleg störf borðtennisdeildar. Áður fyrr voru borðtenniskúlur gerðar úr nítrosellulósa en vegna eldhættu var reglum um innihaldsefni borðtenniskúlna breytt árin 2014-2015. Þá var nítrosellulósi bannaður sem innihaldsefni í borðtenniskúlum en plastefni notuð í staðinn. Fyrstu árin eftir að kúlunni var breytt prófuðu framleiðendur sig áfram með mismunandi plastefni en fljótlega kom í ljós að tvö innihaldsefni henta best sem hráefni í borðtenniskúlur – pólýstýren (PS) og akrónítríl bútadíen stýren (ABS). Borðtenniskúlur eru yfirleitt aðeins samsettar úr öðru hvoru þessara efna og því er ætti að vera hægt að endurvinna kúlur í heilu lagi. Mögulega myndi þó þurfa að flokka gerðirnar tvær í sundur áður en þær yrðu endurunnar.

Almennt er hægt að endurvinna pólýstýren (poly(1-phenylethene-1,2-diyl)) (hér eftir PS) án mikils tilkostnaðar. PS er algengt plastefni sem er meðal annars notað í einnota hnífapör, frauðplast, jógúrt dósir, geisladiskahulstur og einnota snyrtivörur. Ekki er talið að pólýstýren myndi visteitrandi (e. ecotoxic) efni við urðun en hins vegar brotnar það ekki greiðlega niður í náttúrunni. Stór hluti þess plastúrgangs sem hefur safnast upp í úthöfum er pólýstýren sem ekki hefur verið endurunnið eða því verið fargað með óviðunandi hætti. Það er því mikilvægt að leita lausna til að endurvinna pólýstýrenborðtenniskúlur.

Akrónítríl 1,3-bútadíen stýren (ABS) er plastefni með breytilega efnasamsetningu eftir því fyrir hvað það er framleitt. Framleiðsla á ABS-pasti hefur hlotið aukna athygli nýlega þar sem það er eitt af helstu hráefnunum sem notað er í þrívíddarprentun. ABS er þó notað í fleiri vörur, til dæmis í legókubba, klarinett og sem litarefnisauki í húðflúrbleki. ABS getur brotnað niður að hluta til við náttúrulegar aðstæður ef það fær að liggja í sólarljósi. Hins vegar er mikilvægt að farga ABS plasti á viðunandi hátt þar sem það brotnar niður í vistmengandi örplast. Nokkuð magn af lífrænum leysiefnum þarf til að framleiða ABS og óumhverfisvænir orkugjafar, eins og jarðgas og olía, eru yfirleitt notuð við framleiðsluna sem veldur losun á koldíoxíði (CO₂), kolmónoxíði (CO) og blásýrugasi (HCN). Endurvinnsla á ABS getur verið torsótt en það er von okkar að hægt verði að endurvinna ABS á Íslandi eða í nágrannalöndum innan tíðar. Það er sérstaklega mikilvægt að ABS sé endurunnið rétt eða því fargað á réttan hátt því bruni á ABS við óviðunandi aðstæður losar nokkuð magn hreins bútadíens sem er þekktur krabbameinsvaldur í mönnum.

Aðgerðir: Leggja inn fyrirspurn hjá endurvinnslustöðvum til að athuga möguleikann á því að endurvinna borðtenniskúlur og gera samstarfssamning þar um. Ef ekki er hægt að endurvinna kúlur sem stendur þá athuga hvort borðtennisdeild BH geti, með deildum annarra félaga, beitt sér fyrir því að opna fyrir möguleikann á endurvinnslu borðtenniskúlna.

Mældur árangur: Að samtal um endurvinnslu á borðtenniskúlum sé hafið og helst að samstarfssamningur náist með endurvinnslustöðvum um endurvinnslu borðtenniskúlna.

Áætluð verklok: Lok árs 2019

Samgöngustyrkur

Það skiptir miklu máli að þjálfarar BH séu fyrirmyndir barnanna, ekki aðeins þegar að kemur að borðtennisiðkun, heldur einnig utan vallar. Þjálfarar geta sýnt fordæmi með því að nýta sér vistvæna ferðamáta til og frá æfingum. Með því sparast ekki olíubruni sem þarf til að knýja einkabíl, heldur stuðar notkun vistvænna samgangna einnig að heilbrigðari lífstíl. Í dag velur ungt fólk að taka bílpróf síðar á lífsleiðinni og með fjárfélaglegri þéttingu byggðar og uppbyggingu borgarlínu má gera ráð fyrir því að sú þróun muni halda áfram. Það er því ekki aðeins eðlilegt heldur ákjósanlegt að setja fordæmi fyrir því að notkun almenningsgangna sé raunhæfur kostur fyrir alla. Markmiðið er að hlutfallslega verði sífellt fleiri ferðir farnar til og frá æfinga með vistvænum hætti.

Aðgerðir: Að veita þeim þjálförum sem nota umhverfisvænar samgöngur til að komast leiðar sinnar á æfingu styrk fyrir samgöngum, til dæmis með strætókorti eða vetrardekkjum undir hjól. Styrkurinn fer eftir umfangi þjálfunar.

Mældur árangur: Að ferðir þjálfara á æfingar séu hlutfallslega fleiri með vistvænum hætti tímabilið 2019-2020 en tímabilið á undan. Þetta skal mælt í starfsmannakönnun.

Flöskur og dósir

Það má með auðveldum hætti minnka kolefnisfótspor borðtennisdeildarinnar með því að koma upp aðstöðu til að safna saman flöskum og dósum til endurvinnslu. Plastflöskur eru notaðar undir drykkjarvatn á æfingum og mótum og þeim er fargað þegar þær eru ekki lengur nothæfar. Plastflöskur eru auðveldar í flokkun á endurvinnslustöðvum og hátt hlutfall þeirra skilar sér í endurvinnslu. Þær má endurvinna sem ýmis pastefni, til dæmis sem plastull, flís eða önnur fataefni. Áldósir koma ekki til sögu í starfi borðtennisdeildarinnar en þó birtast einstöku dósir sem hafa fylgt mönnum á æfingu, sem áhorfendur nota á mótum og heimaleikjum liðanna eða sem falla til við sérvíðburði í starfi BH. Áldósir eru mjög orkufrekar í framleiðslu en aðeins brotabrot af þeirri orku sem þarf til að framleiða áldós er notuð við að endurvinna hana. Áldósir eru endurunnar í aðrar áldósir eða í nytjamálm.

Innviðir til að endurvinna drykkjarílát eru mjög aðgengilegir á Íslandi og því lítið til fyrirstöðu að ganga þetta skref í umhverfismálum. Þrátt fyrir að sorphirða sé ekki undir beinu starfi borðtennisdeildar BH gæti hún samt komið upp aðstöðu til flokkunar drykkjarílláta. Um þetta mætti ýmist semja við rekstraraðila íþróttahússins eða að deildin myndi koma upp eigin flokkunaraðstöðu og sjá um tæmingu hennar.

Aðgerðir: Að koma upp aðstöðu til að safna flöskum og dósum til endurvinnslu innan æfingasals borðtennisdeildar BH.

Að hvetja iðkendur til að nota fjölnota drykkjarmál, til dæmis vatnsbrúsa, á æfingum.

Áætluð verklok: Lok október 2019

Endurvinnsla pappá

Ekki eru sérstakar pappatunnur í Íþróttahúsinu á Strandgötu en til staðar er pappagámur sem hægt er að skila pappír og pappá í. Pappír er notaður af borðtennisdeildinni fyrir leikskýrslur á borðtennismótum, fyrir þrekprógrömm og taktískar æfingar. Borðtennisgúmmí og borðtenniskúlur koma þökkud í pappá- eða pappírsumbúðir og þau eru notuð fyrir mat og drykki. Borðtennisdeildin hefur nú þegar minnkað notkun pappírs með því að koma upp tveimur tússtöflum þar sem farið er yfir einfaldar taktískar æfingar, skráningu úrslita og önnur einföld verk sem annars þyrfti að gera á blaði.

Það er stórt umhverfisspor á bakvið urðun pappírs og pappa þar sem auðveldlega má endurvinna hann í nauðsynjavörur. Bylgjupappi er til dæmis enduruninn í meiri bylgjupappa en annar pappír og pappi eru til dæmis endurunin í klósettpappír, dagblöð og sléttan pappa. Líkt og með endurvinnslu drykkjarumbúða mætti gera samning við rekstraraðila hússins um að koma upp pappírs- og pappaendurvinnsluaðstöðu fyrir borðtennisdeildina eða að borðtennisdeildin myndi sjá um það sjálf.

Aðgerðir: Að koma upp aðstöðu til að endurvinna þann pappa sem fellur til í starfi borðtennisdeildar BH. Einnig að hvetja til þess að pappa- og pappírstunnu verði komið upp fyrir almenning í Íþróttahúsinu á Strandgötu.

Áætluð verklok: Lok árs 2019

Fjölnota leirtau á mótum

Minnka má kolefnisfótspor borðtennismóta með því að notast sem mest við fjölnota- í stað einnota leirtaus. Nota má diska, hnifapör, glös og bolla sem til staðar eru í íþróttahúsinu til þess að selja eða bera fram mat og drykki í stað einnota varnings. Þetta er smávægilegt umhverfisskref fyrir borðtennisdeildina þar sem nokkuð hefur verið lagt upp úr því hingað til að bjóða ekki upp á mat og drykk í einnota umbúðum. Þó hefur oft verið boðið kaffi í pappamálum. Það má auðveldlega laga og minnka þar með vistspor borðtennismóta lítillega.

Aðgerðir: Að stefnt verði að því að nota fjölnota leirtau í stað einnota plast- og pappaborðbúnaðar þegar boðið er upp á veitingar og drykki á viðburðum borðtennisdeildar BH.

Loftslagsvænt fæði

Vandasamt getur verið fyrir íþróttafélag að bjóða upp á mat fyrir stóran hóp iðkenda þar sem gera þarf ráð fyrir mörgum þáttum, til dæmis ofnæmum, óþoli, matarsíðferði og matvönsku. Í auknum mæli hafa börn og unglingar tekið sjálfviljug upp sína eigin matarsíði sem byggjast ýmist á umhverfissíðferði, dýravelferð eða annarri heimspeki. Þegar kemur að vali á mat skiptir auðvitað mestu máli að maturinn sé næringarrík og fjölbreyttur en einnig þarf að gera ráð fyrir því að hann innihaldi þá orku sem nauðsynleg er fyrir hverjar aðstæður fyrir sig.

Borðtennisdeild BH ber fram mat og drykk við ýmis tilefni. Í fyrsta lagi eru gjarnan léttar veitingar og drykkir á borðtennismótum. Þar er yfirleitt helst að finna ýmist bakkelsi, svo sem kleinur, vínarbrauð, hnetur, snúða og annað brauðmeti sem ekki er metið hér að hafi teljandi umhverfisáhrif umfram aðra sambærilega matarflokka. Þó mætti bjóða upp á ávexti sem eru á uppskerutíma þar sem þeir hafa yfirleitt lítið umhverfisfótspor, innihalda orku og næringu. Ávextir eru sérlega umhverfisvæn og næringarrík fæða á uppskerutíma. Hvað drykki á mótum varðar er yfirleitt boðið upp á vatn, kaffi og te. Framleiðsla tes losar mun minna kolefni en framleiðsla kaffis og því mætti passa upp á að hafa það fýsilegan valkost á sama tíma og boðið er upp á kaffi. Helst mætti gera framreiðslu tes umhverfisvænni með því að notast við te sem er ekki pakkað inn í mörg lög umbúða (t.d. plast utan um kassann, kassa, bréf og tepoka). Þegar kemur að vali á kaffi skal reyna að velja kaffimerki sem er með góða umhverfisvottun, til dæmis „Bird friendly“ vottun Smithsonian-stofnunarinnar. Ef slíkt kaffi fæst ekki er skárri að nota kaffi með lakari vottun (t.d. Rainforest alliance) en þá skiptir miklu máli að umbúðirnar séu greiðlega endurvinnanlegar. Forðast skal að dreifa drykkjum í flöskum, dósum eða fernum nema tryggt sé að umbúðirnar verði endurunnar.

Á séstökum viðburðum á vegum borðtennisdeildarinnar, til dæmis á skemmtikvöldum krakkanna, árshátíð, fundum, veislum og öðrum viðburðum er gjarnan pantaður matur. Stefnt skal að því að biðja ekki um óþarfar umbúðir utan um pantaðan mat og að hráefni matarins sé sem umhverfisvænast.

Almennt er umhverfisvænna að panta mat án kjöts en með kjöti. Einnig er umhverfisvænna að nota ost, egg, kjúkling og svínakjöt í stað nautakjöts.

Einstöku sinnum býður borðtennisdeild BH upp á heimalagaðan mat. Þá skal miða að því að minnka hlutfall kjöts sem stuðlar að mikilli losun gróðurhúsalofttegunda og nota í staðinn grænmetisfæði eða umhverfisvænna kjöt. Sem dæmi má í spaghetti bolognese auðveldlega skipta út 1000 grömmum af nautahakki fyrir 500 grömm af svínahakki, eggaldin, lauk og hvítlauk. Þegar kemur að loftslagsvænu fæði skiptir mestu máli að nota almenna skynsemi þegar kemur að matarvali.

Aðgerðir: Að loftslagsvænt fæði sé borið fram eins og kostur gefst.

Umhverfisvæn innkaup og meðferð muna

Þegar kemur að innkaupum á varningi skiptis varningurinn sem borðtennisdeild BH kaupir nokkurn veginn í tvennt: í sérhæfðan varning og rekstarvörur. Sérhæfður varningur, til dæmis borðtenniskúllur, borðtennisborð, gúmmí, lím og spaðar, er eðli málsins samkvæmt mjög sérhæfður og erfitt er að skipta honum út fyrir umhverfisvænni varning. Þess vegna skal fara sparlega með sérhæfðan varning innan félagsins til þess að sjaldnar þurfi að skipta honum út. Rekstarvörur, til dæmis pappír, kaffi, uppþvottasápa o.s.frv. felur í sér tækifæri til að skipta út þeim varningi sem ekki fellur að umhverfisstefnu borðtennisdeildar BH, fyrir umhverfisvænni vörur. Þar skal taka tillit til vistspors framleiðsuferlis vörunnar og möguleika á endurvinnslu.

Aðgerðir: Kaupa skal inn endurvinnanlegar rekstrarvörur sem hafa lítið vistspor. Nota skal rekstarvörur hóflega og passa vel upp á sérhæfðar vörur.

Ferðir á mót og æfingabúðir

Ákvarðanataka þegar kemur að ferðum á borðtennismót og æfingabúðir er líklega það svið sem borðtennisdeild BH getur nýtt sér hvað mest til að koma í veg fyrir óþarfa losun kolefnis.

Innanlands er flug almennt óumhverfisvænasti valkosturinn til að ferðast þótt það sé stundum ódýrasti valkosturinn. Borðtennisdeild BH skal miða að því að senda keppendur og/eða þjálfara aldrei með flugi innanlands nema augljós þörf sé á því að taka flug í stað þess að nota aðrar samgöngur. Borðtennisdeild KR og borðtennisdeild BH hafa báðar lagt upp úr því að taka strætó á mót úti á landi. Hér skal stefna að því að taka strætó eða bíl þegar einungis einn er á ferð út á land en vegna kostnaðar við strætisvagnafar getur verið fýsilegra að fara mörg saman á einum bíl þegar fleiri en eitt er á ferð. Mestu máli skiptir þó að fljúga ekki innanlands.

Þegar ferðir eru skipulagðar á mót erlendis skal stefna að því að lágmarka kolefnisfótspor ferðarinnar, til dæmis með því að fljúga styttri vegalengdir og taka þaðan rútur, lestir eða ferjur eftir því sem við á. Um kolefnisjöfnun er fjallað sérstaklega.

Aðgerðir: Að miða við að taka rútur, lestir og ferjur í stað flugs.

Umhverfisvænni bifreiðar

Stöku sinnum kemur upp sú staða að leikmenn eða þjálfarar þurfa að fara á bíl út á land. Þar sem bílaeign er mun lægri í borðtennisdeild BH en í sambærilegum borðtennisdeildum getur þurft að leigja bíl. Þegar þörf er á að leigja bíl skal stefnt að því að leigja umhverfisvænan kost eftir atvikum, til dæmis metanbíll, tvinnbíll eða sambærilegan kost. Við gerð fjárhagsáætlunar verkefna skal gera ráð fyrir umhverfisvænni kosti.

Aðgerðir: Að leigja umhverfisvænni bifreiðar þegar leigja þarf bifreið.

Kolefnisjafna starfsemi

Í aðgerðaáætlun Ríkisstjórnarinnar í loftslagsmálum 2018-2030 er stefnt að því að markmiðum Parísarsáttmálans verði náð árið 2030 og að Ísland verði kolefnishlutlaust árið 2040. Þar er sérstaklega biðlað til félagsamtaka og almennings að taka þátt í aðgerðum sem snúa að loftslagsmálum. Umhverfisnefnd borðtennisdeildar BH hefur ákveðið að kolefnishlutleysa starfsemi sína á hverju ári auk þess að kolefnisjafna hana aftur í tímann frá upphafi reksturs. Þannig getur borðtennisdeildin best tekið ábyrgð á sinni losun og verið sjálfri sér aðhald þegar kemur að útblæstri gróðurhúsalofttegunda.

Til að tryggja að kolefnisjöfnunin nýtist á skilvirkan hátt og fari samstundis í aðgerðir skal kolefnishlutleyst í gegnum viðurkennda kolefnismarkaði á vegum Sameinuðu þjóðanna þar sem gefin eru út vottuð skuldabréf fyrir kolefnishlutleysingunni.

Aðgerðir: Að kolefnisjafna alla starfsemi borðtennisdeildar BH. Þar með talið eru ferðir þjálfara á æfingar, búnaður deildarinnar, veitingar, viðburðir og ferðir á mót og æfingabúðir, bæði hérlendis og erlendis. Þetta skal gert í viðurkenndum kolefnissjóðum á vegum Sameinuðu þjóðanna.

Áætluð verklok: Að kolefnisjafna og birta stjórn borðtennisdeildar BH viðurkennt skuldabréf frá Sameinuðu þjóðunum eigi síður en viku eftir lok hvers keppnistímabils. Þessu skal lokið fyrir öll rekstarár borðtennisdeildar BH aftur í tímann fyrir lok árs 2019.

Ýmsir umhverfistengdir viðburðir

Umhverfisnefnd borðtennisdeildar BH skal upphefja umhverfistengda viðburði eftir því sem færi gefast. Ekki er unnt að festa slíka viðburði á skipulagi eins og mál standa.

Aðgerðir: Að halda ýmsa umhverfistengda viðburði eftir því sem færi gefast. Þannig mætti halda fræðslu um umhverfisvænt mataræði, veita umhverfisverðlaunin Græni spaðinn, sameiginlega viðburði eins og frætíslu eða trjáplöntun.

Miðlun umhverfisþekkingar í gegnum greinaskrif

Með því að setja sér skýrt markaða græna stefnu munu meðlimir borðtennisdeildar BH öðlast innsýn inn í það hvernig mögulegt er að draga úr umhverfisáhrifum sem hljóta af rekstri íþróttafélaga. Þessari reynslu skalt deilt, faglega eða hversdagslega til annarra sem málið varðar. Við lítum á það sem hluta af samfélagslegri ábyrgð félagsins að deila þeirri þekkingu sem safnast mun innan félagsins til að auðvelda öðrum félögum að taka umhverfisvæn skref í sínum rekstri.

Aðgerðir: Að deila þeirri þekkingu sem safnast hefur meðal mannauðs borðtennisdeildar BH vegna þeirra grænu skrefa sem félagið tekur, fyrst allra borðtennisfélaga á Íslandi. Markmiðið er að skila einni fræðigreini á ári sem birtist innan íslenskra miðla. Greinin skal vera ritrýnd ef kostur gefst.

Áætluð verklok: Ein grein birt á hverju keppnistímabili.

Skora á önnur félög að verða umhverfisvænni

Borðtennisdeild BH stefnir að því að verða fyrirmynd annarra félaga þegar kemur að umhverfismálum. Með heilsteypa umhverfisstefnu að vopni er markmiðið að draga verulega úr umhverfisáhrifum sem hljóttast af rekstri félagsins. Við munum skora á önnur félög, bæði í nágrenni okkar og fjær, að taka upp umhverfisstefnu sem þjónar því markmiði að taka sameiginlega á stærstu vandamálum heimsins. Ábyrgð íþróttafélaga er ekki aðeins að stunda íþróttir heldur að vera ábyrgar fyrirmyndir fyrir iðkendur, bæði innan vallar og utan. Við skorum á önnur félög að sýna þessa ábyrgð í verki.

Aðgerðir: Að hvetja önnur félög til að huga að umhverfi sínu með áskorunum og samstarfssamningum.

Heimildir

Halldór Björnsson, Bjarni D. Sigurðsson, Brynhildur Davíðsdóttir, Jón Ólafsson, Ólafur S. Ástþórsson, Snjólaug Ólafsdóttir, Trausti Baldursson, Trausti Jónsson. 2018. Loftslagsbreytingar og áhrif þeirra á Íslandi – Skýrsla vísindanefndar um loftslagsbreytingar 2018. Veðurstofa Íslands.

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið (2018). Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum 2018-2030 (1. útgáfa). Reykjavík: Umhverfis- og auðlindaráðuneytið. 44 bls.

Undirskriftir

Jóhannes Bjarki Urbancic Tómasson, skýrsluhöfundur

Vigdís Freyja Helmutsdóttir, varaformaður Umhverfisnefndar

Tómas Ingi Shelton, formaður Umhverfisnefndar

Álfafelli, 17. október 2019

